them. Having thus saved 90.000 dollars the Corporation was able to borrow, for a further expansion of its production, a smaller sum of money than would have been needed, had all the profits been distributed. By saving a portion of profits, it reduced the volume of money to be issued for financing the contemplated increase of output. If, therefore, no such saving had taken place, the level of prices would, in Case XI *be higher*. How much higher, may be seen from the following computation: (waarbij de besparing zoowel aan het bedrag der ontvangsten als aan dat van de dividenden is toegevoegd)

Output	1.200.000 units of goods
Sales	1.100.000 units of goods
Receipts	1.270.000 dollars
Wages	1.080.000 dollars
Dividends	190.000 dollars
Index of prices	115

M.a.w.: „*The expansion of production in Case XI, if it were not accompanied by savings, would result, not in a deficiency, but in a surplus of consumer purchasing power.*" —

De hoofdstelling van F. en C. is „that expansion of production is retarded not by productive deficiency, but by a deficiency of consumer purchasing power". Zal deze stelling op behoorlijke wijze worden bewezen, dan mag *geen* productie-vermindering worden verondersteld *alvorens* een tekort in verbruikers-koopkracht inderdaad zich heeft voorgedaan. Terecht schrijft N.: „This fallacy should be carefully guarded against, more especially in investigating the connection between production and consumer purchasing power. As a matter of fact, a deficiency in purchasing power may not only cause, but also arise from, a reduction of productive activity. (The flow of money to consumers depends mainly on productive activity. Profits pg. 235). If therefore, production is reduced in the absence of any deficiency in consumer purchasing power, this may result in such deficiency, which in turn will bring about a further decline in the rate of production. In other words, if we presuppose, in the conditions assumed in the hypothetical cases, the extence of a cycle of fluctuations in productive activity, we shall get in our conclusions a corresponding cycle of fluctuations in consumer purchasing power."

En juist deze gevaarlijke drogredeneering meent N. aan F. en C. te moeten verwijten. Want blijkens Case XI neemt het tempo der voortbrenging af, niet alleen *vóórdat* de ondernemerswinst daalt, maar zelfs *niettegenstaande* ze rijst.

Immers uit de tabel blijkt, dat in het 2e jaar de winst bijna was verdubbeld. En toch laten F. en C. het tempo der voortbrenging in het 3e jaar terugloopen! Weliswaar stijgt de productie in het derde jaar met hetzelfde *bedrag* als in het tweede (n.l. met 100.000 eenheden), maar dit bedrag is in het 3e jaar een geringer percentage van de totaal-productie dan in het 2e.

De volgende tabel doet het onmogelijke van dit standpunt van F. en C. uitkomen.

	Beweging van de ondernemerswinst 3e j. vergeleken met het 2e.	Beweging van het prijspeil i/h voorafgaande jaar	Beweging der productie
Case X	Onveranderd	Onveranderd	10 pct. toeneming
Case XI	90 pct. stijging	9 pct. stijging	9,1 pct. toeneming

„It is obvious that the authors alter the rate of production both *before* any fall in profits and *in spite of* their rise. In other words, they lower the rate of production in the presence not of a *deficiency*, but of a *surplus* of purchasing power."

Vandaar de teruggang van het prijspeil in Case XI tot 107 +. Men komt tot een geheel ander resultaat, als men van de juistere veronderstelling uitgaat, dat de voortbrenging in hetzelfde tempo *blijft* toenemen dan in het voorafgaand jaar, d.i. met 10 pct.

	Case XI as is originally stated (production increased by 9.1 %)	Case XI on the assumption that the production has increased by 10 %.
Output	1.200.000 units of goods	1.210.000 units of goods
Sales	1.100.000 units of goods	1.100.000 units of goods
Receipt	1.180.000 dollars	1.189.000 dollars
Wages	1.080.000 dollars	1.089.000 dollars
Dividends	100.000 dollars	100.000 dollars
Index of prices	107 +	108 +

„Thus, in passing over from Case X tot Case XI the authors have altered two factors: — the volume of savings, and the rate of production, while attributing the result to a third factor — to the fact that the Corporation borrows 90.000 dollars in order to produce goods to be sold for 100.000 dollars. If we leave the two first factors unchanged, the effect is a widely different one. The following table shows the effect of financing a *uniform* expansion of production by the increase in the volume of money".

	1 st year	2 nd year	3 rd year	4 th year
Output	1.000.000	1.100.000	1.210.000	1.331.000 units of goods
Sales	1.000.000	1.000.000	1.100.000	1.210.000 units of goods
Receipts	1.000.000	1.090.000	1.279.000	1.486.900 dollars
Wages	900.000	990.000	1.089.000	1.197.900 dollars
Dividends	100.000	100.000	190.000	289.000 dollars
Index of prices	100	109	116 +	123 —

T.a.v. deze tabel maakt N. de volgende opmerkingen:

a. Production increases at a uniform rate;
b. The prices rise even in spite of the fact that the wages per unit of output remain unchanged. True, if wages remain unchanged while prices are rising, a further rise in prices is retarded. Therefore the index of prices rises at a slackening rate. In reality, it is more likely that a rise of prices results in a rise of wages, which in turn accelerates a further rise in prices.
c. Profits increase at a higher rate than production. Production increase by 10 per cent yearly, while profits increase by 90 per cent in the second, by 52 per cent in the third, and by 40 per cent in the fourth year. The slackening in the rate of increase of profits is due to the fact that the index of prices rises at a slackening rate.

... Under the Assumptions of Case XI, an expansion of production not accompanied by savings results in a surplus of consumer purchasing power. At present we are satisfied that such surplus is the greater, the higher the rate of production."

Een volgend maal over N.'s verdere kritiek.

Mr. Dr. A. SPANJER

EFFICIËNTIE

Red.: C. A. BLAZER en L. POLAK

De Zegelwet van 1927

De Zegelwet van 1917 heeft reeds herhaaldelijk aanleiding gegeven tot klachten van velen, die er mede te maken hebben. Moeilijkheden en onbillijkheden zijn er legio in te vinden, vooral

waar het niet eene kwijting of ontvangsterkenning, doch eene crediteering betreft.

In de meeste gevallen heeft de verplichting tot zegelen geen of weinig invloed op administratieve behandeling en inrichting der te zegelen bescheiden, zij het ook dat het aantal posten van 10 cent in de boekhouding aanmerkelijk is toegenomen. Maar bij de afrekening van gekochte en verkochte effecten is de wijze waarop de zegeling van de nota's moet geschieden, alsook de naleving van de voorschriften ten behoeve van de contrôle op de zegeling door den fiscus eene belemmering voor eene efficiente behandeling; met moderne werkmethodes is daarbij geenerlei rekening gehouden.

Zooals bekend is, moeten de nota's waarop de afrekeningen worden gegeven, uit boeken gescheurd worden, zoo dat in het boek een stock achterblijft, waarop eene copie van de afrekening is geschreven. Nota en stock worden elk met de helft van het zegel beplakt; de boeken moeten voor het gebruik zijn gewaarmerkt door den ontvanger der directe belastingen. De bedoeling daarvan is fraude te voorkomen en te ontdekken, daar men bij niet-zegelen gevaar loopt dat dit aan het licht komt, zoowel door de contrôle van de stockboeken als door het in beslag nemen van ongezegeld verzonden nota's. Deze contrôle heeft alleen waarde voor zoover ze zich bezig houdt met dat wat men ziet; dat wat men niet ziet ontsnapt er aan. Voor onze lezers is het geen nieuws te zeggen, dat eerst volledige contrôle van de administratie tot ontdekking van ontduiking zou kunnen leiden.

Is dus reeds uit controle oogpunt de regeling niet effectief, de praktijk wijst uit, dat de fiscus tot de uitvoering der contrôle niet komt; bij verschillende effectenfirma's heeft nog geen of slechts zelden contrôle der registers plaats gevonden..

Het voorschrift tot het gebruiken der vaste registers brengt intusschen mede, dat de toepassing van moderne adminitratiesystemen wordt belemmerd. Men ziet het gebruik van machines, als in elke administratie, ook in de effectenboekhouding toenemen, doordat men daar tracht te komen tot gelijktijdige vervaardiging van b.v.

afrekening
copie voor geldboekhouding
„ „ effectenboekhouding
effecten in- (ver)koopboek.

Daartoe is eene daarbij aanpassende inrichting van het formulier noodig en hier staan de fiscale voorschriften in den weg. Tot voor kort was het formulier daarvoor niet te gebruiken, maar thans is dit, zoo niet gemakkelijk, dan toch mogelijk gemaakt door welwillende medewerking van de fiscale administratie, die toestaat dat de registers formulieren bevatten met zoovele doorschrijfexemplaren als gewenscht is, mits de „Stock" zorgvuldig op een in het register achtergebleven blanco gedeelte wordt geplakt. De formulieren worden dan echter nogal duur, het inleggen van carbonpapier is lastig, zoo ook het inplakken der stocks, en het zegelen der nota's maakt dat men er van afziet over te gaan tot het maken van afzonderlijke nota's voor elk fonds, waardoor anders sorteering van de copieën voor de effectenboekhouding vergemakkelijkt zou worden.

En dit alles om de contrôle, die niet àf is, mogelijk te maken, terwijl eene vervanging van het zegelrecht door eene omzetbelasting aan allen last een eind zou maken, en de contrôle bovendien meer doeltreffend zou regelen. Elke commissionnair in effecten en bankier houdt een volledig in- en verkoopboek van effecten. Hij heeft dit noodig voor zijn eigen overzicht en contrôle, zoodat daar de gegevens zijn te vinden, die noodig zijn voor de berekening der omzetbelasting. Men zou voorts kunnen voorschrijven, dat elke maand eene onderteekende opgave van den belastbaren omzet aan den ontvanger der directe belastingen moet worden verstrekt, met verplichting tot gireeren van het verschuldigde bedrag, desnoods met garantie of borgstorting als voor de accijnsen. De fiscus zou deze opgaven gemakkelijk kunnen laten controleeren, vlugger en met meer zekerheid dan thans de voorgeschreven registers.

Indien de Vereeniging voor den Effectenhandel bereiken kon, dat in dezen zin verandering werd gebracht op het punt van zegelen, zou ze zoowel den effectenhandel, als degenen die naar efficiency streven, aan zich verplichten.

B.

EXAMENVRAAGSTUKKEN

Red.: ABR. MEY en Drs. J. PAARDEKOOPER

Vraagstuk III Fed. Examen N.I.V.A. en N.O.V.A. B. 1928

(Kostenverrekening in een grossiersbedrijf)

De keuze, voor ditmaal van dit vraagstuk, werd bepaald doordien verschillende malen cursisten mij mededeelden, met dit vraagstuk meer moeilijkheden te hebben dan met andere.

Daartoe dan allereerst na te gaan welke des Examinators principieele bedoeling met het vraagstuk geweest is en voorts hoe deze toe te passen op de gegevens welke in het vraagstuk gesteld zijn.

Die bedoeling is te vinden in de omschrijving van de aanleiding, waarom de grossier in questie meent de hulp van den accountant te moeten inroepen. Hij twijfelt aan de juistheid van zijn prijsstelling.

De verschillende wijzen, waarop hij afzet, geven aanleiding, al naar gelang daarvan, prijsdifferenties te maken. Prijsverschillen zullen gemaakt moeten worden tusschen:

a. „rechtstreeksche zendingen" (van den fabrikant bij wien hij bestelt of dien hij vertegenwoordigt naar zijn afnemer) en „leveringen uit magazijn".

b. bestellingen van grooteren of kleineren omvang.

Nu is zijn twijfel of de bestaande verschillen bij a. voldoende zijn, terwijl hij bij b. zoekt naar een modus om de verscheidenheid van den kostenomslag vast te stellen. Daarbij komt als derde punt, dat hij, gestimuleerd door de problemen a. en b., zich afvraagt, of nog meerdere dergelijke onderscheidingen in zijn verkoopprijzensysteem moeten worden ingebracht.

Het vraagstuk is dus een kostenverdeelingsvraagstuk, maar niet, zooals in andere gevallen ten aanzien van productiekosten in één of ander nijverheidsbedrijf, maar ter zake van de verdeeling van de verkoopskosten in een handelsonderneming. Des Examinators bedoeling is dus, dat men inziet, dat de principes der kostenverdeeling ook in grossiersbedrijven gelden kunnen en dat onder verschil van verkoopsomstandigheden ook met het verschil in kostendruk moet worden rekening gehouden. Vanzelfsprekend (dat ligt in punt c) niet als een verdeelingsmaniak, maar zoover daaruit practisch resultaat verwacht kan worden.

Verdere onderscheidingen.

Gaan wij na of nog zoodanige onderscheidingen gemaakt kunnen worden. Eerstens denkt men dan aan het verschil in betalingscondities. De prijsonderscheiding zal daarbij in overeenstemming met den duur van den crediettermijn gebracht moeten worden, zoodat het renteverschil op basis van kapitaalmarktrente in den verkoopprijs verrekend is.

Vervolgens zou men kunnen denken aan verschillende prijzen voor verschillende afzetgebieden. De afzet immers is over geheel